

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 403/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 18 T 32/2018 a postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 To 91/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 3. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 T 32/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 To 91/2022 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“). Zároveň navrhuje priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur a tiež ustanoviť mu právneho zástupcu pre konanie o tejto jeho ústavnej sťažnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v trestnej veci sťažovateľa [pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 a ods. 3 písm. a) a b) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného do 1. augusta 2019 a iné, pozn.] bolo po prvýkrát rozhodnuté rozsudkom okresného súdu č. k. 18 T 32/2018-656 zo 6. júna 2018, avšak na základe prokurátorom podaného odvolania bol predmetný rozsudok zrušený uznesením krajského súdu č. k. 3 To 124/2018 z 31. januára 2019

a vec bola vrátená späť okresnému súdu. V poradí druhýkrát vo veci okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 18 T 32/2018-709 z 26. júna 2019, proti ktorému podal odvolanie sťažovateľ. O jeho odvolaní rozhodol krajský súd uznesením č. k. 6 To 118/2019-728 z 25. februára 2020, a to tak, že odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušil a vec opäť vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne okresný súd vo veci rozhodol v poradí tretím rozsudkom č. k. 18 T 32/2018-772 z 10. januára 2022 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 10. januára 2022“). Aj proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd, a to rozsudkom č. k. 6 To 91/2022-872 z 23. marca 2023 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 23. marca 2023“).

3. V rámci podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že rozsudkom krajského súdu z 23. marca 2023 došlo v celom rozsahu k zrušeniu rozsudku okresného súdu z 10. januára 2022 a krajský súd následne vo veci sám rozhodol. Dodal, že predmetný rozsudok krajského súdu zároveň aj nadobudol právoplatnosť 23. marca 2023. Následne sťažovateľ (avšak bez bližšieho uvedenia ďalších konkrétností, pozn.) uviedol, že rozsudok krajského súdu z 23. marca 2023 mu bol doručený až 20. mája 2023. Na základe toho preto zastával názor, že lehota na podanie tejto ústavnej sťažnosti mu mala uplynúť až 20. júla 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že konanie (napadnuté konanie okresného súdu aj krajského súdu, pozn.) ako celok trvalo neprimerane dlho, poukazuje aj na neefektívny postup. Uviedol, že od podania žaloby proti nemu (v roku 2018, pozn.) do doručenia rozsudku krajského súdu z 23. marca 2023 uplynula doba viac ako 5 rokov. Argumentuje, že ak v rámci odvolacieho konania dôjde krajským súdom k zrušeniu predchádzajúceho rozhodnutia okresného súdu v dôsledku jeho nezákonnosti, je potrebné to vždy vnímať aj ako prietahy spôsobené okresným súdom. Uviedol, že k prietahom prispel aj krajský súd, a to okrem iného tým, že pri poslednom odvolacom konaní rozhodoval 15 mesiacov. Je tiež toho názoru, že krajský súd mal už v prípade druhého rozhodovania o podanom odvolaní o ňom rozhodnúť sám, a nie opakovane vrátiť vec okresnému súdu. Doplnil, že už samotný charakter trestného konania vyžaduje zvýšené nároky na prednostné a urýchlené konanie a rozhodnutie v záujme čo najskoršieho dosiahnutia právnej istoty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti

aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (I. ÚS 265/2022).

7. Základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje ústavný súd ochranu len vtedy, ak bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom a krajským súdom, pozn.) trvalo alebo ešte pretrváva. Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd ju odmietne, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. III. ÚS 367/2021). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

8. Jednou zo základných podmienok konania pred ústavným súdom je podanie ústavnej sťažnosti v lehote ustanovenej v § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 109/06, I. ÚS 1/2019, I. ÚS 40/2021). To platí aj vo veciach, v ktorých je namietaný postup orgánu verejnej moci (IV. ÚS 91/04).

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva [ako aj overením na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (vo verejnom Registri doložiek právoplatností a vykonateľností súdnych rozhodnutí) bolo zistené, pozn.], že rozsudok krajského súdu z 23. marca 2023 (ktorým bolo rozhodnuté vo veci, pozn.) nadobudol právoplatnosť 23. marca 2023 (teda 3 mesiace pred podaním ústavnej sťažnosti na poštovú prepravu sťažovateľom – 23. júna 2023, pozn.).

10. Na základe už uvedeného, teda že konečné rozhodnutie vo veci samej (rozsudok krajského súdu z 23. marca 2023, pozn.) už nadobudlo právoplatnosť, a to ešte pred podaním ústavnej sťažnosti sťažovateľom, krajský súd (a ani okresný súd, pozn.) tak už v čase podania ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom nemohol svojím postupom a konaním zasiahnuť do sťažovateľom namietaných práv podľa ústavy a dohovoru.

11. Pretože sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní ústavnou sťažnosťou doručenu až po právoplatnom ukončení napadnutého konania (po uplynutí 3 mesiacov od jeho právoplatného ukončenia, pozn.), k porušovaniu práva

na prejednanie veci bez priet'ahov postupom okresného súdu a krajského súdu tak už nemohlo dochádzať.

12. Vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene (bod 1 výroku tohto uznesenia).

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

13. Sťažovateľ požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie o tejto jeho ústavnej sťažnosti.

14. Navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, možno ustanoviť právneho zástupcu za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to (1) ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a (2) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

15. Odhliadnuc od prípadného splnenia prvej podmienky, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v tomto prípade už na prvý pohľad nie je splnená druhá podmienka na vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže na základe už uvedeného ide u sťažovateľa o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

16. Ústavný súd preto žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu pre toto konanie nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 18. júla 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu